

Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:  
BRAȘOVU, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.  
Nu vor fi neșificate nu se primesc.  
Manuscrisurile nu se restituie.  
Birourile de anunturi:  
Brașov, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.  
Inserate mai primesc în Viena E. Moss, Haasenstein & Vogler (Otto Moss), H. Schalek, Alois Herndl, M. Dukas, A. Oppelik, J. Donnerberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Doube; în Hamburg: A. Steiner.  
Prețurile inserțiilor: o soră în armonie pe o coloană 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifar și învoială.  
Reclame pe pagină a III-a o soră 10 cr. v. a. sau 30 bani.

# GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU IV.

„Gazeta” este în fă-care și.  
Abonamente pentru Austro-Ungaria:  
Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.  
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.  
Pentru România și străinătate:  
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.  
N-rii de Duminecă 8 franci.  
Se primumără la câte oficii poștale din țară și din afară și la dd. colectorilor.  
Abonamentul pentru Brașov:  
a administrațiune, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiul I.: pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.  
Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu esemplar 5 cr. v. a. sau 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 222.

Brașov, Joi, 8 (20) Octomvre

1892.

**Nou abonament**  
la  
**„GAZETA TRANSILVANIEI”.**  
Cu 1 Octomvre 1892 st. v.  
**s'a deschis nou abonament.**  
la care invităm  
pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre.  
**Prețul abonamentului:**

Pentru Austro-Ungaria: pe trei luni 3 fl. pe șase luni 6 fl., pe un an 12 fl.  
Pentru România și străinătate: pe trei luni 10 franci, pe șase luni 20 franci, pe un an 40 franci.

**Abonamente la numerele cu data de Duminecă:**

Pentru Austro-Ungaria: pe an 2 fl., pe șase luni 1 fl.  
Pentru România și străinătate: pe an 8 franci, pe șase luni 4 franci.  
Abonarea se poate face mai ușor și mai repede prin mandate poștale.

Administrațiunea  
**„Gazetei Transilvaniei”.**

**Cestiunea regulării Oltului și noua linie ferată.**

II.

Pentru țera Oltului întregă, interesele ei vitale reclamă categoric, ca legătura să se facă peste Poiana Mărului cu Zărnescii și cu Branul, care ar atinge și ar lega între sine toate cercurile și aproape toate comunele prin cale directă cu capitala comitatului. Liniac acesta deși poate ca construcțiac ea ofere orecari dificultăți, dăr este o linie comercială de prima ordine, toate comunele cari le atinge sunt comune mari bogate cu hotare întinse și cu păduri seculare de multe mii de jugere, cari ađi nu se potă exploata și folosi.

Astfelu comuna Șercaia cu 6800 jug. hotarū și 800 jug. pădure comunală; com. Vadū cu 4544 jug. hotarū și 1200 jug. pădure de stejarū (tinărū) și fagū;

Ohaba cu 4685 jug. hotarū și 2227 jug. pădure, mare parte seculară încă neatinsă de sece, stejarū și fagū; Șercăița cu 8614 jug. hotarū și 5680 jug. pădure bradū și fagū; Șinca vechiă cu 12,645 jug. hotarū și 8185 jug. pădure, mare parte pădure seculară de bradū, fagū și stejarū neatinsă încă de sece; Șinca nouă cu 13,644 jug. cu circa 10,000 jug. pădure de bradū și fagū; Poiana-Mărului cu 15,000 jug. hotarū mai numai pădure de bradū; Holbavulū cu 6000 jug. pădure; Zărnesci cu 26,000 jug. hotarū, pădure și munți. Din aceste și statulū posedă pădure la Șercăița 3499 jug. la Șinca vechiă 1662 jug., la Șinca nouă 4841 jug., adecă unū complexū de 10,000 jug. și deci și statulū este directū interesatū la ea alătura cu noi.

Toate aceste comune și complexe de pădure ar fi atinse de noua linie în lungul séu în nemijlocita apropiere, și datā posibilitatea de a le exploata și folosi pe toate, pe când ađi din lipsa de mijloce de transport și de bușeurī, lemnele seculare cadū de sine, se usucă și se prefacū eră și în humus fără de nici unū folosū.

Aceste ar fi avantajile noiei linii numai cu privire la transportulū și exploatarea de lemnū. Dăr valea acēta este totū așa de bogată pōte cea mai bogată dintre toate în mineuri, combustibile și totū felulū de materii prime, cari ar vivifica comerulū și industria. Carierele de pētră de cioplitū și construcții dela Perșani numai la 2 klm. distanță dela noua gară din Șinca vechiă, er cele dela Șinca veche și Ohaba ar fi în nemijlocita apropiere a gării și a liniei ferate, apoi gisementele de ghipsū, alabastru și antracitā dela Șercăița se aflā la o distanță numai de 3—4 klm. de linia ferată, cari luându-se în exploatare ușorū s'ar putē scobori și aduce pe o linie ferată îngustā ori funiculară

până la linia ferată principală și gara dela Șinca, încatū vagonetele încărcate ar veni de sine la descărcare. La Șinca nouă se aflā mineuri de plumbū și argintū, cari așteptā numai calea ferată ca să potā fi scōse la lumină și exploatare. Apoi totū la Șinca nouă, Holbavū, Poiana-Mărului și Zărnesci se găsescū aproape în toate vāile și pāraiele cārbonū de pētră și antracitā, cari la șueratulū înțiglatū alū primei locomotive prin vale, toate vorū tresări din somnul lorū de sece și și vorū ridica și scōte capetele afarā una după alta.

Dăr câte nu vorū mai veni și reinvia ele de sine după ce se va deschide linia, cari ađi stau ascunse și necunoscute?! O industrie și branșā atrage și formezā pe altā accesoriā. Clădindū cu timpulū în 2—3 ani linia ferată mai departe dela Zărnesci ori Tohanū peste Tohanulū nou înainte, vomū pune în contactū directū cu noi pe cele 14 comune ale Branului, cu nenumăratele lorū ferētraie și deposite de cherestea de lemnū de bradū, ajungēndū astfelū noi frontiera Romāniei, er Brānenii pe linia cea mai scurtā valea Oltului cu comunicațiunea ieftinā pe apă. Vis-à-vis de Branū pe partea Romāniei insē ađi circulā deja trenulū până la orașulū Câmpulungū și în vre-o 2—3 ani de țile linia ferată romānā va ajunge industrialulū și laboriosulū orașelū de munte, Rucărulū, cu nenumăratele lui ferētraie, piue, cariere de pētră. La Rucărū insē calea ferată ar fi numai vr'o 8—10 klm. departe de frontieră și de punctulū finalū alū liniei ferate din comitatulū nostru, încatū fără de a fi profetū potū prevedē, că după 5—6 ani de exploatare cele 2 capete de linii ferate se vorū atinge și lega împreună.

Astfelū în locū de unū crāmpeiu de linie ferată vicinală fără

de nici o importanță comercială și industrială și fără de nici o noimā, cum ar fi cea dela Făgăraș-Vlădeni-Codlea, amū avē pe Valea Șincei spre Zărnesci o arteră și cale comercială și industrială de prima ordine, de-o-camdatā numai vicinală și locală, care insē în câțiva ani legāndu-o cu a Romāniei dela Câmpulungū și Rucăr, ar deveni cale ferată principală și o mare parte din traficulū și comerulū nostru cu Romānia l'amū trage spre noi pe linia Pitești-Câmpulungū-Branū-Șercaia-Olt, eventualū Făgăraș-Sibiu-Sas-Sebeș. Traficulū însemnatū ce ar avē acēta linie nu numai că ar plăti toate cheltuielile administrațiunei și întreținerii, dăr ar plăti și acoperi pe deplinū și dobēnda și amortisațiunea celorū 2 milioane deja votate și ar prisosi și unele beneficii pentru comitatū.

Eatā cum stā cestiunea cu aceste 2 linii noue ce sunt în proiectū și studiu. Dēcā Codlenilorū le trebuiesc cale ferată, sē și facā dēnsii pe unde vor și le place, pe noi sē ne lase în pace, dăr noi sē insistāmū cu toții pentru deschiderea liniei pe valea Șincei la Zărnesci, care singurā este pentru noi avantajiosă și rentabilă.

De aceea țicemū compatrioțilorū nostri Olteni sē se destepce din piroțela, în care au cădūtū — și în ora a 11-a sē se punā cu toții cu micū și mare pe lucru, sē stāruească pentru construirea acestei linii ferate peste Poiana-Mărului ori și ce ar costa. Și sē nu li se întēple, ca la votarea creditului de 2 milioane, ca sē se trezescā când este deja prea tārđiu și sē se gāsescā în fața unui faptū îndeplinitū.

Sē mai lāsāmū poveștile și admirațiunea de sine la o parte, și în întrunirile noastre și în presā sē discutāmū și celelalte linii și cestiuni mari, cari ne privescū directū și ne interesēzā.

Ión de pe Văcarea.

„FOILETONULŪ GAZ. TRANS.”

## Cristoforū Columbū.

Điua de 12 Octomvre n. o. în care s'au împlinitū 400 de ani dela descoperirea Americi prin Columb, a fostū sērbătoritā în America, Spania și Italia. Cu deosebire imosantā a fostū serbarea din New-York. Điua de 12 Octomve a fostū în America nordicā decretatā ca sērbătoare legală. Desū de diminetā începū a se da salve de tunuri și a se trage clopotele. La 10 ore începū marea paradā militară. În fruntea trupelorū cālărea generalulū Mac-Mahon. Apoi venea renunimta musicā de marinā din Washington și oadeții academiei militare a statelorū unite, infanteria și artileria matrosii de marinā și soldații de pe corābiile de rășboiu americane. Garda națională din New-York deschidea vechiulū regimentū irlandesū 65: apoi venea unū regimentū după altulū. Regimentulū 7 (unde servescū cei mai tineri) a fostū cu deosebire furtunosū aplaudatū de publicū.

Convoitulū îl încheiā pompierii și veterani reuniti „marei armate a republicei”.

La parada acēta au luatū parte 50,000 soldați. Pe piața Madrison convoitulū defilā înaintea vicepreședintelui Morton, a expreședintelui Cleveland și alte notabilități. După terminarea paradei s'a desvilitū monumentulū lui Columbū în Central-Park. Aprōpe întrēga coloniā italianā a luatū parte la acēstā festivitate. După ce musicile militare întonarā imnulū naționalū americanū și italianū se predede monumentulū orașului New-York. S'au ținutū mai multe discursuri, în cari s'a accentuatū bunele raporturi între America și Italia.

Așa dērā întrēga lume civilizatā a serbatū điua de 12 Octomvre ca đi însemnatā istoricā, căci în diminetā de 12 Octomvre a anulū 1492 zări matrosulū Rodrigo de Triana de pe catartulū corābiei „Pinta”, marginea unei insule și anunța strigāndū cu bucuriā „Tierra! Tierra! (țērā! țērā), ei adecă în fine ajunserā la țintā după o călătoriā de

37 de țile. Cristofor Columbū prives de pe puntea corābiei „Santa Maria” țera, care multū ani preocupase fantasia sa. Vineri în 3 Augustū 1492 părăsi Columbū portulū Palos cu corābiile „Santa Maria”, „Pinta” și „Nina” și cu unū echipagiū de 90—120 omeni. Douē mii de miluri de mare făcuse deja caravela și încă totū nu se vedea țera doritā.

Omenii începū sē murmure și în 11 Octomvre amenința sē isbuonēscā o revoltā. Cu deplinā încredere în reușita planului séu îmbārbatā Columbū pe cei desperați și le spuse sē stea deștepti nōptea. Elū promise, că acela, oare li va da o veste bună, afarā de darulū regelui va primi și o haină de mātase. După câteva ore rēsunā strigātulū de mātuire, tunurile bubuirā și pe corābiile fālția pavilionulū spaniolū. Columbū era convinsū, că a ajunsū la ținta dorințelorū sale, cōstele Asiei de ostū. În procesiune solemnā, într'o mână cu stēgulū regescū, er într'alta cu spada gōlā, se colorī pe uscatū și luā în posesiune țera, pe care o ținea că e o insulā de lângā

țermii Asiei ostice, despre care sciau sē povestescā raporturile, tradițiunile și poveștile călugărilorū Francoiscani și a neguțatorilorū din Genua și Veneția.

Indigenii numeau țera lorū „guanahani”. După o altā versiune se țice, că cuvēntulū acesta e dela Jidovii, ce se aflau pe corabia „Pinta”. Acēstā descoperire a făcut'ō în anulū trecutū D. Francisco Rivas Puiguiiver, profesorū alū limbelorū orientale în Mexico, într'unū opū specialū. Dăr acēstā „descoperire” e fără valōre, deōre-ce cuvēntulū Guanahani este de origine indicā.

De aici porni Columbū spre sud-vestū cătrā insula Fernandez, descoperi o insulā, căreia li dede numele de Isabella, în onōrea reginei Spaniei și în 29 ajunse la Rio de Mares.

În 24 Decemvre îl isbi pe Columbū prima nenorocire: Santa Maria, corabia admirală, naufragiā și omenii de pe ea trebuirā sē se urce pe altā corabiā. În Haiti întemeiā Columbū (a dona đi de Crăciunū) prima coloniā spaniolā pe care o pumi Navidad (Crăciunū). Aici rēma-

## Noua afacere militară.

Mișcarea în contra programei pentru desvélirea monumentului honveđilor ia dimensiuni totuși mai mari. În ședința de luni a dietei s'a cetit invitarea comisiunii pentru ridicarea monumentului la serbarea dela 2 Noemvre. Carol Eötvös a cerut să se pună acea invitare la ordinea zilei în ședința de Marți, ceea ce s'a și primit.

Se n'ștelege, că n'a putut să trecă nici această ocaziune, fără ca stângăcii să nu se adreseze la oracolul lor *Kossuth* și să-i cêră părerea. La telegrama lungă, ce i s'a trimis lui *Kossuth* despre acestă casă, se dice că acesta a răspuns următoarele:

„Intotdeauna am considerat statua lui Hentzi ca o insultă în contra națiunii maghiare. Mă miră, că mai există încă acestă monumentă și că n'au dărâmat. Dêr și decă există, m'ăș scandaliza, în casă când honveđii ar depune cunună pe el. Cunună aceuia, care fără nici un motiv a bombardat orașul Pesta!”

Repetă, nu este ertat a uita, că Hentzi a fost în cea mai mare măsură vinovat în nemilosa bombardare a Pestei. Hentzi a procedat cu Maghiarii tocmai așa, ca și Radetzky cu Italianii. Și când Radetzky a murit la Milan, Italianii s'au abținut de a-i face onoruri de orfice felu, pe lângă totă opintirea guvernului italian. — La 2 Noemvre, Austriacii pot să facă ce vrău, *Maghiarii însă sunt datorți a se spîne la distanță*.”

Partida „independentă și dela 48” în ședința sa dela 14 Octomvre a hotărît să prezente dietei un proiect de rezoluțiune, în care se dice, că „dieta ia la cunoștință încoronarea monumentului honveđilor din partea reprezentantului armatei comune, deorece prin această armată își implinesc numai o datorință a sa, din contră însă, protestă în contra încoronării monumentului lui Hentzi din partea honveđilor dela 48—49”.

La casă, când acest proiect n'ar fi primit, membrii partidului se vor abține de-a participa la festivități. S'a accentuat, că în casul, când Szapary ar da un răspuns nesatisfăcător, *partida își va pune pe picior de războiu toți membri din sinul său*.

### Declarațiunea lui Ivanka.

Interesantă este convorbirea, ce a avut o un colaborator al diarului „*Magyar Hirlap*” cu Emerică Ivanka, președintele comisiunii pentru ridicarea monumentului honveđilor. Ivanka, care el însuși este honved și care însuși a dat și planul pentru programa festivităților, declară, că în 3 Octomvre s'au expedat invitări către armata comună,

seră de bunăvoia 39 de Spaniol, cari voiau să caute aur.

În 16 Ianuarie 1493, după ce ambele corăbii avură o ciocnire sângeroasă cu Indianii, se întorse Columb la Europa. Pe drum, în Februarie, avură corăbiile să sufere o furtună infriocoșată, și lipsa fâ de mare, încât Columb, pentru ca să nu se perdă descoperirea, scris pe pergament un scurt raport al călătoriei, pe acesta îl învăli în 6 pânze și îl băgă într'o cutie, pe care o aruncă în mare. Furtuna dispăr și în 17 Februarie ajunse în Azore. Aici oăută guvernatorul portugez să rețină pe îndrăzneții navigatori, atacându-i și luându-i prizonieri; dêr în curând le dede drumul. În fine ajunseră în Lissabona, unde Columb fu primit de regele Ioan II. Câți-va curtezani propuseră delăturarea lui Columb, ca să placă regelui, dêr acesta avea sentimente mai nobile, decât curtezanii săi și intriga nu reuși.

(Va urma.)

în urma cărora, prin întervenirea comandantului de corp, a prințului Lobkovitz, comanda de corp și hotărîtă, ca armata comună să ia parte la festivități. Mai târziu apoi s'a luat hotărîrea, ca prințul Lobkovitz să depună o cunună pe pedestalul statuei însoțită de cuvintele: „*In onoarea eroilor căzuți*”. Ca revanșă apoi, Ivanka a promis, că el va depune o cunună pe monumentul lui Hentzi, însoțită de cuvintele: „*Odihniți-vă în pace!*” S'au luat totodată măsură, ca honveđii aceia, cari n'ar voi să participe la încununarea monumentului lui Hentzi, să aștepte încheierea festivităților pe pieta „*Szarvas*”.

Ivanka declară mai departe, că el a prevădit, cumă programul nule va plăce la toți, dêr totuși nici prin minte nu i-a trecut, că din cauza acelui program el s'fi atacat într'un mod atât de vehement. *El va rămâne pe lângă programul său și dela el nu se va abate*. Ca omă oinstită nici nu pte face altfel. Ivanka crede, că ar fi imposibil de-a se face vre o schimbare în program. Armata — dize el — pte ce-i drept să declare, că în considerarea celorlă întâmplări, nu va lua parte la serbare, dêr de făcut, cu greu o va pute face, după ce odată cestiunea îi este cunoscută și Majestății Sale.

La întrebarea, decă Majestatea Sa este învoit, ca comanda corpului de armată să încununeze monumentul honveđilor, Ivanka răspunde, că *despre această nu pte fi nici o îndoaie*; fără învoirea Majestății Sale, comanda corpului de armată nu pte face nimic.

Despre ministrul-președinte Szapary, Ivanka declară, că el n'a luat parte la stabilirea programei, ci numai ulterior a luat-o această la cunoștință. Tot astfel declară și în privința celorlalți membri ai guvernului.

## Conflictul între România și Grecia.

Nu ne venea a crede, că din cauza neînțelegerilor, ce s'au iscat între guvernul român și grecesc cu privire la regularea succesiunii Zappa s'ajungă lucrurile așa de departe, ca Grecia să își intrerupă relațiunile diplomatice cu România. Dêr faptul s'a petrecut. Etă ce scrie „*Constituționalul*”:

„În urma refuzului guvernului român de a primi propunerea cabinetului din Atena, ca succesiunea Zappa să se reguleze pe cale de tranșacțiune sau de arbitragiu, refuză motivat mai cu seamă prin faptul, că succesiunea cuprinde imobile situate în România, a căror posesiune trebuie regulată exclusiv de tribunalele țerei, prin faptul, că la această succesiune s'au ridicat pretențiuni din partea mai multor moștenitori naturali ai defunctului Zappa, care atacă testamentul, — guvernul grecesc a decis să pue capăt misiunii d-lui Papanicolaou, ministrul Greciei în Bucuresci, și a comunicat guvernului român, că *întregul personal al legăției este rechemat împreună cu titularii consulatelor grecesci din țără*”.

Diarul „*Bucuresci*” dice, că este mai mult ca sigur, că și personalul legăției române din Atena va fi rechemat și că interesele supușilor români din Grecia vor fi încredințate probabil Italiei. (S'a și întâmplat — *Red. Gaz.*)

Se mai asigură, că rupându relațiunile, guvernul grecesc a lăsat pe supuși Greciei din România sub protecțiunea legăției ruse.

„*Voința Națională*”, dice, două cauze au contribuit în special la producerea acestui conflict:

1. Cererea introdusă de guvernul român pe lângă tribunalul de a obliga pe statul elen să depună o garanție pentru a pute sta în instanță în procesul succesiunii Zappa.

2. Faptul, că guvernul român, prin modul cum a procedat în afacerea Bedmar, a prejudicat în favoarea

moștenitorilor soluțiunea, pe care instanțele judecătorești trebuie s'o dea în afacerea Zappa.

## CRONICA POLITICA.

— 7 (19) Octomvre.

Diarul național slovac „*Narodnie Noviny*” din Turoș-St.-Mărtin dela 15 Oct. scrie privitor la prigonirea națunilor nemaghiare între altele: Cele mai luminate capete ale Ungariei: Deak Eötvös, Teleky, ba chiar și Kossuth recunosc, că cestiunea naționalităților în Ungaria este una din cele mai însemnate. Dovadă art. de lege 44 din 1868, multe tractate diaristice și broșuri. Fără soluțiunea acestei cestiuni, constituția Ungariei rămâne necompletată. Ea pte fi amănată, dêr provisoriu este o piedecă în dezvoltarea politică a întregii țeri. Înainte cu 25 de ani, cestiunea era ardetore, er acuma ea este și mai ardetore, de aceea s'a vădit îndemnat guvernul de a face ceva, și cu ce a început? Ministrul Szilágyi a deschis cestiunea intentându șapte procese de presă. Ce tare, ce energic este ministrul! El face să se mobilizeze paragraful legii penale și crede, că decă vr'o câțiva redactori vor fi închiși, va fi pace și liniște. Ce amăgire! Dêr li-s'ar face chiar 77 procese, națiunile totă vor trăi. Asupririle, ofensele, persecuțiunile, se varsă peste capul națunilor nemaghiare ca o grindină. Nedreptățile ce li-se fac acestora ar pute fi enumerate din fir în pter luându colecția de 20 de ani a diarelor române, sêrbesc și slovace. Aceasta ar fi o acușatiune teribilă. Acum însă e lucru ușor. Dușmanii nostri fac pe cei vătămăți și ne acusă pe noi, decă nu vom să suferimă asupra.

Principele rusec *Meșcerskij* e foarte nemulțămît cu presa franceză, pentru că acesta a răspuns cu dispreț la articolii săi asupra alianței ruso-franceze. „*Mi-se pare — scrie densusul în „Grajdanin” — că cestiunea alianței ruso-franceze nu e una din acele cestiuni, în care discuțiunea ar fi a se duce până la nebună, până a se uita toate regulile de bună cuviință în polemică; celuia ce este pentru alianță, să-i fiă permis, să se pronunțe în contra ei și discuțiunea întregă să fiă condusă de ambele națiuni, observându se toate regulile de bună cuviință.*” La aceste observă „*Nowoje Vremia*”: „*După cum strigă cineva în pădure, așa se aude și afară, iubite principe. D-ta ai scris totă-deuna atât de neouvințios asupra Francesilor, te-ai pronunțat atât de grosolan asupra lor chiar în timpul prezenței escadrei franceze în Kronstadt, încâtă acum n'ai dreptul să te plângi: că Francesii îți plătesc cu aceeași monedă și că ce nu te linguesce.*” Observăm, că de mai înainte principele *Mescerskij*, a combătut de multe ori în colonele diarului „*Grajdanin*” alianța ruso-franceză.

## SCRILE ZILEI.

— 7 (19) Octomvre.

În cestiunea ocupării scaunului metropolitan din Blășiu, „*Kolozsvár*” scrie, că această cestiune se va rezolva în curând. Numita fâ dice, că la ocuparea scaunului metropolitan, era luat în vedere episcopul Pavel dela Oradea, dêr acesta ar fi declarat, că nu e aplecat a se strămuta la Blășiu. Fiindcă venitele Metropolitanului din Blășiu sunt multă mai mici decât ale episcopului dela Oradea, fâia unguresc crede ca foarte probabil, că guvernul va propune „*încă pentru ocaziunea această menținerea alegerei autonome.*”

Desmîțire. Scimă, că foile unguresc răspândiseră scirea, că Liga culturală din România ar fi plătită pe studentul Ioan Rațu pentru a se lăpăda de așa dîsul „*Protest*” al studenților români din

Clușiu „*Luminătorul*” din Timișoara atingându această cestiune, d-lă *Grigorie T. Brătianu*, președintele Ligei culturale române, s'a vădit îndemnat a-i adresa o desmîțire, în care asigură, că „*Liga nici nu cunoșce pe d-lă Ioan Rațu, că n'a avut și nu are nici o relațiune de nici un fel cu densusul, nici direct, nici indirect, că ea nu i-a dat măcar un ban nici lui de-a dreptul, nici prin vre-o altă persoană.*” — Așa-dêr și de astă dată foile unguresc sunt date demiciună.

În carantină la Predeal se află până alaltăeri 53 persoane, a căror stare sanitară este satisfăcătoare. D-lă dr. Basianu, inspector sanitar, care se află în Predeal, a respins intrarea în carantină a 19 persoane, ce păreau suspecte. Pentru trupa de operă, ce s'aștepta să sosescă cu trenul s'a angajat Hotelul Tuschek, care va fi păzit de sentinela. — De luni a început să funcționeze și carantina dela Verciorova. Consiliul sanitar superior a propus reducerea tuturor carantinilor de pe uscat la cinci zile.

Uneltiri în contra școlei de fetițe din Șimleu. „*Kolozsvár*” dela 17 Oct. n. c. scrie: „*Valahii din Șimleul Sălagiului au o școlă confesională de fetițe, în care limba maghiară peste totă dîș nu se propune. Când inspectorul de școlă a fost mai în urmă acolo, s'a convins în persoană despre această scandalosă (!) stare de lucru. Personalul didactic al școlei a declarat atunci, că școlă lor e școlă valahă, în ală căreia program nu este prevădită propunerea limbei maghiare. Inspectorul de școlă a raportat despre această ministrului de culte și instrucțiune publică, dela care a sosit convocarea, ca comitetul comitatens să urmărească cu atențiune școlă valahă din Șimleu și decă va observa, că acolo nu se execută ordinațiunile lui privitoare la propunerea limbei maghiare, să întreprindă pașii necesari pentru închiderea școlei.*” — Vedem așa-dêr, că ministrul Csakya deschisă pörtă intrigelor și în contra școlei române de fetițe din Șimleu.

M. S. Regele Carol și principele moștenitor se vor întorce în țără între 1—5 Noemvre. La Sigmaringen M. S. Regele se va întâlni cu ducele de Edimburg.

Membrii academiei române au decis de a pune în marea sală bustul defunctului George Sionu. Academia, care s'a întrunit alaltă-eri, a ridicat ședința în semn de doliu.

Colera în Ungaria. De Duminecă încoce, colera a început să ia în Pesta dimensiuni mai mari ca înainte. Duminecă au fost transportați în spitale 21 bolnavi, pe când luni au fost transportați 33. Duminecă au murit 11, luni 13 bolnavi; Duminecă au fost liberați ca sănătoși 16, luni însă numai 9. Dela izbucnirea colerei în Pesta (26 Septemvre) până în prezent, s'au bolnavit după raporturile mai nou 582, au murit dintre aceștia 221. În *Seghedin* au fost duși la spital Duminecă și luni 3 bolnavi; în *Török Becse* au murit de coleră 3; în *Erde* și *Ercsi* s'au bolnavit în 3 zile 18 inși, dintre cari 10 au murit. În *Pojuná*, Luni trecută s'a notificat oficial izbucnirea primului casă de coleră; în *Solnóc* s'a bolnavit Duminecă o femeie în simptome de coleră și luni a și murit.

Wilhelm II și Virchow. Vineri s'a ținut în Berlin o mare întrunire publică, la care au luat parte peste 2000 de persoane: cei mai mulți democrați și socialiști. Profesorul celebru și rector al universității din Berlin, Virchow a ținut o cuvântare, pe care a terminat-o cu următoarele cuvinte: „*Noi suntem*





**Cursul la bursa din Viena**

din 17 Octomvre a. c. 1892

Renta de aur 4%	112.65
Renta de hârtie 5%	100.45
Imprumutul căilor ferate ungare aur	120.25
dto argintă	100.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare [1-ma emisiune]	118.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare [2-a emisiune]	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de	

ostă ungare (3-a emisiune)	—
Bonuri rurale-ungare	94.20
Renta de hârtie austriacă	96.75
Renta de argintă austriacă	96.55
Renta de aur austriacă	115.25
Losuri din 1860	140.50
Acțiunile băncii austro-ungare	989.—
Acțiunile băncii de credită austr	360.25
Acțiunile băncii de credită ungar.	313.50
Galbeni împărătesci	1.67
Napoleon-d'or	9.51
Mărci 100 imp. germane	58.70
Londra 10 Livres sterlinge	119.60

**Prafurile-Seidlitz ale lui Moll**

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioși la stomach și pânțee, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemohoidelor și a celor mai diferite bête femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce.—Prețul unei cutii originale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

**Franzbranntwein și sare a lui Moll.**

Veritabil numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular și deosebire prin trasu (frotat) alină durerile de șoldină și reumatism și a altor urmărit de recelă. Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

**Apă de gură-Salicyl a lui Moll.**

(Pe baza de natron Acid-salicylic)

La întrebuințarea zilnică, cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate și adulți, asigură această apă de gură conservarea sănătoasă și mai departe a dinților. Prețul sticlei provădute cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. Moll, c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9. Comande din provinciă se efectuează zilnic prin rambursă postală.

La depozite se se ceră anumite preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Fr. Kellemen și Ed. Kugler, precum și la D. Eremia Nepoții, J. L. & A. Hesshaimer și Jul. Hornung & Teutsch.

804—90.

Pe scurt timp se pôte vedé dela 21 Octomvre 1892, Strada Vamei „Hotelu Coronă“

**UNU MONSTRU DE MARE**

o sirenă grandioasă, care a fost prinsă în Marea-roșie.

Acésta aparține speciei animalelor mamfere și are o lungime de 2 1/2 metri. Natura a creat atâtu de multe, încât nici un museu nu e în stare, ca să adune tôte creaturile din lume, pentru aceea acestu rar esemplar, care încă până acum n'a fost cunoscut în zoologia împărăției mărilor, va stârni de sigur viul interes al publicului.

Se pôte vedé zilnic dela 10 ôre dimineața și până la 12 ôre sêra.

Prețulu de intrare 20 cr. copiii, școlarii și soldații cu grade inferioare plătesc 10 cr.

949,3—1.

**PETRU ȘTEFANŪ.**

Antreprise de pompe funebre

**E. Tutsek.**

Brașov, Strada Porții Nr. 4. Colțulu Têrgulu boilor.

Recomandă on. publicu în casuri de môrte, aședământulu său de înmormântare bogat asortat în cari tôte obiectele, atâtu sortele mai de rând, cât și cele mai fine, se pot cãpeta cu prețuri ieftine. Comisiune și depou de sicriuri de metal ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor sicriurilor de lemn, de metal și de lemn de ștejar.

Depou de cunun pentru monumente și panticii cu prețurile cele mai moderate.

Re. resentanță de monumente de marmură, caré funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și unu caru funebru vênêtu pentru copii, precum și ciocii.

Comande întregi se esecută prompt și eftin, iau asupra mi și tranporturi de môrți în străinătate.

În fine recomandă și biroulu meu mijlocitoru procedând cu cunoscută mi solidaritate.

La casuri de môrte a se adresa la

**E. TUTSEK.**

150,—1.

FUNDATĂ ÎN 1888. **TIPOGRAFIA** FUNDATĂ ÎN 1888.

**A. MUREȘIANU**

**BRAȘOVU, PIAȚA MARE No. 30.**

Acestu stabilimentu este provădutu cu cele mai noue mijloce tehnice și asortat cu totu felulu de caractere de litere din cele mai moderne, este pus în pozițiune de a putea esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

**CĂRȚI DE SCIINȚĂ,**  
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

**STATUTE.**

**FOI PERIODICE.**

**IMPRIMATE ARTISTICE**  
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

**REGISTRE ȘI IMPRIMATE**  
PENTRU TÔTE SPECILE DE SERVICIURI.

**TARIFE COMERCIALE,**  
INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.

COMPTURI, ADRESE, CIRCULARE, SCRISORI, COVERTE,  
PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE ANUNCIURI.

**PROGRAME ELEGANTE.**

**BILETE DE VISITĂ**  
DIFERITE FORMATE.

**BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ**  
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

**BILETE DE INMORMENTARI.**

Comandele eventuale se primesc în biuroulu tipografiei, Brașov piața mare Nr. 30, etagiulu I, câtră stradă. Comandele din afară rugăm a le adresa la

**Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.**